

Datum

2025-11-07

Adress

Diarienummer

KN-2025-4637

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Motion Magnus Olsson (SD) om att undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö (STK-2025-1037)

Svar senast 5 december

STK-2025-1037

Kulturnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Magnus Olsson (SD) har i en motion föreslagit att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en rapport om islamistiskt inflytande i Malmö, samt att utifrån rapportens slutsatser ta fram en handlingsplan för att motverka detta eventuella inflytande.

Kulturnämnden anser att kunskap om olika sorters radikala miljöer som utmanar demokratin är viktig men att det inte finns ett klarlagt behov av den specifika rapport som föreslås, vilken dessutom riskerar att stigmatisera Malmö muslimska civilsamhälle. Demokratifrämjande insatser görs på bred front i befintliga stadsövergripande verksamhet. Kulturnämnden föreslår därmed att motionen avslås.

Yttrande

Rapporten *Frères musulmans et islamisme politique en France* visar på att Muslimska brödraskapet har en mycket begränsad förankring i Frankrike, men likväl utgör en risk som den franska regeringen tar på stort allvar. Enligt rapporten är Muslimska brödraskapet verksamt även i andra europeiska länder, däribland Sverige som nämns på ett fåtal ställen i rapporten. Mot bakgrund av den franska rapporten har tidigare arbetsmarknads- och integrationsminister Mats Persson (L) initierat en nationell rapport om parallella samhällsstrukturer i Sverige (Kommittédirektiv 2025:68 *Förbättrad integration och minskat utanförskap*).

Enligt Totalförsvarets forskningsinstituts kunskapsöversikt om Muslimska brödraskapet från 2018 finns det inga studier som visar på en strukturerad organisering i Sverige. Den kommande nationella rapporten om parallella samhällsstrukturer kan bidra till att kunskapshöja om islamistiska rörelser eventuella närvaro i Sverige idag.

Kulturnämnden har inte sett några tecken på islamistisk infiltration, vare sig bland personal eller deltagare. Nämnden arbetar aktivt för att motverka antidemokratiska influenser genom att ställa höga krav på demokratiska värderingar och delaktighet hos externa organisationer. Vid samverkan eller ansökan om bidrag görs en bedömning av om organisationen och dess representanter uppfyller gällande riktlinjer och villkor kring demokratiska värderingar som Malmö stad står för. Alla som får kulturstöd eller ingår samverkansavtal med Malmö stad måste förhålla sig till stadens demokratiska värdegrund och följa *Regler och riktlinjer för stöd till idéburen sektor*.

Antimuslimsk rasism och hatbrott mot muslimer har ökat dramatiskt i Europa under senare år, vilket både FRA (European Network Against Racism), ENAR (European Union Agency for Fundamental Rights), ideella organisationer och forskare har uppmärksammat. Ökningen kan delvis härledas till ett växande politiskt fokus på att bekämpa islamism i dess olika former, vilket även får negativa följder för den stora majoritet av muslimer som tar avstånd från extremism. Överdriven granskning och övervakning av muslimer samt islamska gemenskaper och samlingsplatser innebär inte bara diskriminering och rasprofilering, utan bildar även en grogrund för allmän stigmatisering och misstänkliggörande av muslimer. Föreställningar om att muslimer infiltrerar institutioner och "tar över" samhällen är centrala i samtida yttringar av antimuslimsk rasism.

Kulturnämnden anser att arbetet för att skapa och upprätthålla förtroendefulla relationer med Malmö muslimska invånare kräver lyhördhet och engagemang, och en stor vaksamhet mot metoder som kan förvärra muslimers utsatthet, vilket den föreslagna studien riskerar att göra. Kulturnämnden arbetar aktivt med att stärka tilliten mellan medborgarna och förvaltningen och motverka olika former av rasism och diskriminering. Som led i detta arbete har kulturnämnden bland annat arrangerat konferenser om antimuslimsk rasism samt uppmärksammat FN-dagen mot islamofobi. Plan mot islamofobi och antimuslimsk rasism ger verktyg och förstärkta möjligheter för hela staden att utveckla det grundläggande demokratiska arbetet i samverkan med muslimska invånare.

Handlingsutrymmet för samhällsengagerade muslimer har krympt i takt med att misstänksamheten mot gruppen ökat. Kulturnämnden oroas av denna utveckling som har resulterat i minskade möjligheter till organisering och engagemang i samhällsfrågor. Den föreslagna studien riskerar att ge ytterligare bränsle åt denna utveckling. Kulturnämnden ser allvarligt på olika typer av hot mot demokratin och bekämpar dessa dagligen genom det demokratifrämjande arbete som genomsyrar samtliga verksamheter, inte minst biblioteken. Likabehandling, öppna mötesplatser och delaktighet för alla är en självklarhet i detta arbete. Stadens nya demokratisatsning Malmö möts, som redan i höst tar plats på kulturverksamheterna, innebär utökade möjligheter att främja demokratin, jämlikheten och de mänskliga rättigheterna i Malmö.

Kulturnämnden anser att grundstenarna i ett öppet och inkluderande samhälle är demokratifrämjande insatser och rättighetsbaserade arbetssätt som tillvaratar och stärker allas möjligheter till deltagande i samhället. Dessa utgör även de kraftfullaste

verktygen mot antidemokratiska miljöer och den radikalisering av individer som kan ske där. Kulturnämnden föreslår därför avslag till motionen.

Ordförande

Janne Grönholm (MP)